

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (negyedik tanács)

2005. szeptember 19. *

A T-321/04. sz. ügyben,

az **Air Bourbon SAS** (székhelye: Sainte-Marie, île de la Réunion [Franciország],
képviseli: S. Vaisse ügyvéd)

felperesnek

a **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: C. Giolito és J. Buendía Sierra,
meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

a francia hatóságok által az Air Austral számára nyújtott N 427/2003 támogatás ellen
kifogást nem tartalmazó 2003. december 16-i [C(2003) 4708 végleges] bizottsági
határozat megsemmisítése iránti kérelme tárgyában,

* Az eljárás nyelve: francia.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (negyedik tanács),

tagjai: H. Legal elnök, P. Lindh és V. Vadapalas bírák,

hivatalvezető: H. Jung,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita előzményei

- ¹ 2001. november 28-án a Bizottság az iránymutatás a regionális támogatásokról rendelkezései alapján engedélyezett egy olyan francia támogatási programot, amely alapján adócsökkentés ítéltető meg olyan adóalanyok részére, akik produktív befektetéseket hajtanak végre a tengerentúli megyékben.
- ² E program célja a strukturális hátrányokkal – mint pl. szigetjelleg, helyi piac szűkösége, vállalatok alacsony termelékenysége – küzdő régiókban történő befektetések ösztönzése.

- 3 A francia hatóságok 2003. július 28-i levelükkel egy olyan, tengerentúli megyékben történő befektetésre vonatkozó pénzügyi támogatást jelentettek be a Bizottságnak, amelyet az Air Austral légitársaságnak terveztek odaítélni.
- 4 A 2003. december 16-i C(2003) 4708 végleges, az EK 88. cikk (3) bekezdése alapján történő előzetes vizsgálatot követő végleges határozatával (a továbbiakban: határozat) a Bizottság azt állapította meg, hogy nem merült fel kétség az intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, következésképpen az ügy kapcsán nem volt szükséges kifogást előterjeszteni.
- 5 A francia kormányt 2003. december 17-én értesítették a határozatról.
- 6 2004. február 12-én a Bizottság az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* kihirdetett egy összefoglaló közleményt, amelyben a bejelentett támogatási program lényeges elemeinek összefoglalása mellett arról tájékoztatta a harmadik feleket, hogy nem emel kifogást a támogatási program ellen (HL C 38., 4. o.). Ebben a közleményben a Bizottság egyértelműen jelezte:

„A határozat bizalmas adatoktól megfosztott szövegének hiteles nyelvű változata(i) hozzáférhető(ek) az alábbi honlapon:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids.”

- 7 A felperes 2004. június 7-i levelével kérte a Bizottságtól a határozat teljes szövegét.
- 8 A Bizottság 2004. június 9-én kelt, a felperes által 2004. június 11-én kézhez vett levelével eljuttatta a határozat teljes szövegének egy példányát a felperesnek.

Az eljárás

- 9 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. július 29-én benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet.
- 10 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. október 12-én benyújtott külön beadványával a Bizottság elfogadhatatlansági kifogást terjesztett elő az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikk 1. §-a alapján.
- 11 A felperes a kifogással kapcsolatos észrevételeit 2004. november 12-én nyújtotta be.
- 12 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. december 14-én benyújtott keresetlevelében az Air Austral azt kérte, hogy beavatkozhasson az eljárásba a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében.
- 13 A Bizottság a beavatkozási kérelemre vonatkozó észrevételeit 2005. január 12-én nyújtotta be.

A felek kérelmei

- 14 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- nyilvánítsa a keresetet elfogadhatónak;
 - semmisítse meg a határozatot;
 - szólítsa fel a Bizottságot és a Francia Köztársaságot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a jogtalanul felvett támogatások Air Austral által történő viszatérítése érdekében;
 - kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.
- 15 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróságot, hogy:
- utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant;
 - kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Indokolás

Az elfogadhatóságról

- 16 Az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a alapján, amennyiben azt valamelyik fél kéri, az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve dönthet az elfogadhatatlanságról. Ugyanezen cikk 3. §-a szerint, ha az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz, az eljárás a továbbiakban szóbeli. A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az ügy iratai elegendőek ahhoz, hogy szóbeli szakasz megindítása nélkül határozzon.

A felek érvei

- 17 A Bizottság érvelése szerint a kereset elkészett. A keresetindítási határidő 2004. február 12-én kezdődött, azon a napon, amikor a határozattal kapcsolatos összefoglaló közleményt kihirdették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A határozat így legkésőbb az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* közzétételekor az Interneten rendelkezésre állt.
- 18 A Bizottság álláspontja szerint a felperesnek már ezen időpont előtt tudomása volt a határozatról. Bár a határozatot egyedül a francia kormánynak kézbesítették, ez azonban a felperest, mint az Air Austral legnagyobb versenytársát, nem gátolhatta abban, hogy a 2003. december 16-i határozatról tudomást szerezzen, hiszen a határozatról kommentárok jelentek meg a sajtóban, és az elfogadás napján a Bizottság sajtóközleményt jelentetett meg. A felperesnek tudomása lehetett a határozat létezéséről már 2004. június 7-ét megelőzően, amikor a teljes szöveg közlésére vonatkozó kérelmét benyújtotta.

- 19 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az EK 88. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) alapján a keresetindítási határidő az állami támogatásokra vonatkozó határozatok az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetésének napján kezdődik. Így amennyiben az összefoglaló közlemény egyértelműen utalt arra, hogy a határozat egy példánya hiteles nyelvi változatban beszerezhető, az ehhez történő internetes hozzáférés biztosítása – legkésőbb az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételekor – teljes kihirdetésnek minősül. Következésképpen a *dies a quo* (kezdő időpont) a jelen esetben 2004. február 12-e volt, az összefoglaló közlemény kihirdetésének és a teljes szöveghez való internetes hozzáférés biztosításának napja. E feltételek szerint a 2004. július 29-én benyújtott kereset nyilvánvalóan elkésztett, és azt elfogadhatatlannak kellett nyilvánítani.
- 20 A felperes nem térhet el a hivatalból megállapított keresetindítási határidőtől, és a 2004. június 7-én benyújtott kérelmére hivatkozva nem érvényesíthet új keresetindítási határidőt. A Bizottság 2004. június 9-i levele, amely továbbította a felperes számára a határozat teljes szövegét, nem indítja újra a keresetindítási határidőt. A Bizottság egyébként ebben a levelében felhívta a figyelmet arra, hogy a szöveg az Interneten már hozzáférhető.
- 21 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a felperes menthető tévedésre sem hivatkozhat olyan jellegű magatartás hiányában, amely önmagában vagy meghatározó mértékben okozta a jóhiszemű és egy átlagosan tájékozott személytől megkövetelt gondosságot tanúsító jogalany menthető tévedését. A jelen esetben a Bizottság által tanúsított magatartás, amely megfelel a mindenki által ismert jogszabályi követelményeknek, nem kelthetett zavart, és nem is lehetett a felperes által elkövetett tévedés okozója.
- 22 A felperes kiemeli, hogy a Bizottság a határozat szövegét továbbító 2004. június 9-i levelében nem jelezte azt, hogy az *Európai Unió Hivatalos Lapja* C sorozatában a határozat rövid kihirdetése megtörtént, illetve azt sem, hogy a megsemmisítés iránti keresetindítási határidőt ettől az időponttól kell számítani. Így a Bizottság nem állapította meg, hogy ezen összefoglaló kihirdetése harmadik személyekkel szemben hatályos.

- 23 Ugyanis az összefoglaló közlemény kihirdetése az *Európai Unió Hivatalos Lapja* C sorozatában harmadik személyekkel szemben nem hatályos. Nem várható el a jogalanyoktól az *Európai Unió Hivatalos Lapja* C sorozatának (Közlemények és Információk) rendszeres tanulmányozása azért, hogy meggyőződjenek arról, hogy a közösségi intézmények nem fogadtak-e el egy olyan jogait és/vagy jogos érdekeiket érintő határozatot, amelynek ők nem címzettjei, és arról nem is értesítik őket.
- 24 Annál is inkább, mivel a kihirdetés egy nagyon rövid közlemény formájában történt, amely csak a határozat elfogadásának napját, az érintett tagállamot, a támogatás nevét, jogalapját, a hozzá rendelt költségvetést és célját tartalmazta néhány kulcsszóval megfogalmazva. Ez alapján nem lehet megismerni a jogi aktus tartalmát és terjedelmét, továbbá szükség van az internetes honlap tanulmányozására.
- 25 A Tanács nem kívánta harmadik személyekkel szemben hatályossá tenni a Bizottság határozatairól készült összefoglaló közlemény az *Európai Unió Hivatalos Lapja* C sorozatában a 659/1999 rendelet 26. cikke alapján történő kihirdetését. Amennyiben a Tanács megállapította volna, hogy ez a kihirdetés harmadik személyekkel szemben hatályos, a rendelet 20. cikk (3) bekezdésében nem kötötte volna ki kifejezetten az érdekelt felek számára azt a jogot, hogy kérelmükre megkaphassák azoknak a határozatoknak egy példányát, amelyekről csak az érintett államokat értesítették.
- 26 A felperes azon az állásponton van, hogy mivel nem történt meg sem a teljes kihirdetés az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, sem a közzététel, a keresetindítási határidőt attól a naptól kell számítani, amikor a kérdéses jogi aktus tartalmáról és indokolásáról tudomást szereztek, amennyiben annak közlését ésszerű határidőn belül kérték. Mivel a jelen esetben a Bizottság határozatáról a felperest egyáltalán nem értesítették, nem volt oka az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* és annak C sorozatának tanulmányozására.

- 27 A Bizottság azon érvelésére, miszerint a felperesnek 2003. december 16-a óta tudnia kellett volna a Határozatról, a felperes arra hivatkozik, hogy a céget nemrég alapították (2002 novemberében), tevékenységét 2003 júniusában kezdte, kevés (139) munkavállalója van, és szervezetén belül nem rendelkezik jogi osztállyal.
- 28 A Bizottság – megsértve az EK 88. cikk (2)–(3) bekezdését – nem hívta fel a Párizst és Saint Denist (Réunion sziget) összekötő három légitársaságot, köztük a felperest, hogy nyújtsák be észrevételeiket az Air Austral javára szóló támogatástervezettel kapcsolatban, amely – mint ahogy a Bizottság azt határozatában el is ismerte – érintheti a versenytársakat az adott légi vonalon. Ebből következik, hogy a felperes magatartása jogszerű volt, amikor nem tudott arról, hogy a határozat érintheti jogait és jogos érdekeit.
- 29 Ezenkívül a felperes arra hivatkozik, hogy nem volt köteles ismerni sem a határozat elfogadásakor megjelent újságcikkeket, sem a Bizottság sajtóközleményeit.
- 30 A felperes csak akkor kérdőjelezte meg a Sematra által (helyi közös vállalat, amelynek többségi tulajdonosa la Région et le Département de l'île de la Réunion) versenytársának nyújtott pénzügyi támogatás jogszerűségét, miután megállapította, hogy jelentős kára keletkezett abból, hogy az Air Austral olyan cselekményeket követett el, amelyek a verseny súlyos torzulásait idézték elő. Éppen ezeknek a vizsgálatoknak a keretében nyújtotta be a felperes 2004. június 7-i kérelmét.
- 31 Végül a felperes megjegyzi, hogy olyan menthető tévedésre tud hivatkozni, amely alapján mentesülhet a keresetindítási jogát érintő jogvesztés következményei alól.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 32 Az EK 230. cikk ötödik bekezdésének szövegéből mindenekelőtt az következik, hogy a tudomásszerzés napja a keresetindítási határidő kezdő napjaként kiegészítő jellegű a jogi aktus kihirdetése vagy közlése napjához képest (a Bíróság C-122/95. sz., Németország kontra Tanács ügyben 1998. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-973. o.] 35. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-296/97. sz., Alitalia kontra Bizottság ügyben 2000. december 12-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3871. o.] 61. pontja és T-190/00. sz., Regione kontra Bizottság ügyben 2003. november 27-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-5015. o.] 30. pontja).
- 33 A jelen esetben a 659/1999 rendelet 26. cikke (1) bekezdésének első mondatából eredő kötelezettsége alapján a Bizottság összefoglaló közleményt tett közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és ebben felhívta a figyelmet arra, hogy a Határozat létezik, és megjelölte a határozat elfogadásának napját, az érintett tagállamot, a támogatás számát, nevét, célját, jogalapját és a hozzárendelt költségvetést. Ezenkívül ez az összefoglaló közlemény tájékoztatást nyújtott arról, hogy a határozat teljes szövege hiteles nyelven vagy nyelveken a Bizottság internetes honlapján, a megadott elérhetőségen hozzáférhető.
- 34 Az, hogy a Bizottság harmadik feleknek teljes hozzáférést ad az internetes honlapjára felhelyezett határozat szövegéhez, együttesen azzal, hogy közzétesz egy összefoglaló közleményt az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában*, lehetővé téve az érdekeltek számára a szóban forgó határozat beazonosítását és tájékoztatva őket erről az internetes hozzáférési lehetőségről, kihirdetésnek minősül az EK 230. cikk ötödik bekezdése értelmében.

- 35 Ezt az állítást nem cáfolja az a tény, hogy az érdekelt fél a 659/1999 rendelet 20. cikkének (3) bekezdése alapján a határozat egy példányát megkaphatja.
- 36 Ugyanis ezen rendelkezés szerint az érdekeltek megkaphatják a 659/1999 rendelet 4. cikke alapján hozott határozatok egy példányát. Ez nemcsak azokat a határozatokat érinti, amelyek szerint az intézkedés nem valósít meg támogatást ((2) bekezdés), illetve nemcsak azokat a kifogást nem tartalmazó határozatokat ((3) bekezdés), amelyek összefoglaló közlemény formájában megjelentek, hanem azokat a hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményező határozatokat is, amelyeket teljes egészében közzétettek (4) bekezdés). Ez a lehetőség független ezen határozatoknak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetésétől, valamint ennél fogva az EK 230. cikk ötödik bekezdése szerinti keresetindítási határidőnek a kezdetétől.
- 37 A jelen esetben a felperes nem vitatta, hogy a határozat teljes szövege 2004. február 12-én, az összefoglaló közlemény kihirdetésének napján rendelkezésére állt az Interneten. Mindent egybevetve a felperes egyáltalán nem állította, hogy technikai vagy más okok miatt olyan helyzetbe került, hogy a jelzett módon nem tudott a Határozat teljes szövegéhez hozzáférni. Következésképpen 2004. február 12-e jelenti a keresetindítási határidő kezdő napját, anélkül hogy a Bizottság köteles lett volna 2004. június 9-i levelében jelezni, hogy a Határozat rövid közzététele megtörtént, illetve azt, hogy a keresetindítási határidő ettől az időponttól számítva indult.
- 38 Másodszor a menthető tévedés fogalmát megszorító módon kell értelmezni, csak kivételes körülményekre vonatkozhat, így különösen azokra, amikor az érintett intézmény olyan jellegű magatartást tanúsított, amely önmagában vagy meghatározó mértékben okozta a jóhiszemű és egy átlagosan tájékozott személytől megkövetelt gondosságot tanúsító jogalany menthető tévedését (az Elsőfokú Bíróság T-12/90. sz., Bayer kontra Bizottság ügyben 1991. május 29-én hozott ítéletének [EBHT 1991., II-219. o.] 29. pontja, helybenhagyva a Bíróság C-195/91. P. sz., Bayer kontra Bizottság ügyben 1994. december 15-én hozott ítéletével [EBHT 1994., I-5619. o., 26. pont]).

- 39 A jelen esetben az új keletű alapításra, a munkavállalók korlátozott létszámára, a jogászok hiányára vonatkozó felperesi hivatkozás önmagában nem alapozza meg a menthető tévedés fennállását.
- 40 Harmadszor és egyben utoljára az összefoglaló kihirdetése érvényesíthetősége a felperessel szemben megfelel a jogbiztonság követelményének, amely meghatározza a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó rendelkezések értelmezését (lásd e tekintetben a Bíróság 152/85. sz., Misset kontra Tanács ügyben 1987. január 15-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 223. o.] 11. pontját, és az Elsőfokú Bíróság T-121/96. és T-151/96. sz., Mutuel Aid Administration Services kontra Bizottság ügyekben 1997. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1355. o.] 38. pontját). Ugyanis az EK 230. cikk 5. bekezdésében meghatározott két hónapos keresetindítási határidő pontos kezdő napja teljes bizonyossággal megállapítható annak figyelembevételével, hogy az összefoglaló közlemény és az internetes link kihirdetésének napja egyben a megtámadott határozat kihirdetési napja.
- 41 Az, hogy az összefoglaló közlemény és az internetes link kihirdetésének napja egyben a megtámadott határozat kihirdetési napjának felel meg, garantálja a harmadik személyekkel szembeni egyenlő bánásmódot, biztosítva az állami támogatásokkal kapcsolatban hozott határozatok elleni keresetek benyújtására vonatkozó határidő egységes számítását mind a határozat teljes, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő, mind a rövid formában, a Bizottság internetes linkjének megadásával történő kihirdetése esetében.
- 42 Ebből kifolyólag az EK 230. cikk ötödik bekezdése, illetve az eljárási szabályzat 102. cikk 1–2. §-a alapján a keresetindítási határidő 2004. május 6-án lejárt, mivel a Határozat 2004. február 12-én került kihirdetésre. Következésképpen a 2004. július 29-én benyújtott kereset nyilvánvalóan elkéssett.

- 43 Következésképpen a keresetet mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

A beavatkozási kérelemről

- 44 Mivel a kereset elfogadhatatlan, nem szükséges határozni az Air Austral által a Bizottság kérelmeinek támogatására benyújtott beavatkozási kérelemről.

A költségekről

- 45 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kereseti kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.**

- 2) **Nem szükséges határozni az Air Austral által benyújtott beavatkozási kérelemről.**
- 3) **Az Elsőfokú Bíróság a felperest kötelezi a költségek viselésére.**

Luxembourg, 2005. szeptember 19.

H. Jung

hivatalvezető

H. Legal

elnök